

Prolympia AB
info@prolympia.se

2018-03-01
Dnr 400-2016:11437

Beslut

efter kvalitetsgranskning av Prolympia Jönköpings arbete vid
elevers övergångar till årskurs 7 i Jönköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av arbetet med elevers övergångar till årskurs 7. Syftet är att granska hur skolor arbetar med elevers övergång till årskurs 7 för att skapa kontinuitet och progression i elevers lärande och utveckling. Det är arbetet vid den mottagande årskursen som är föremål för granskning.

De övergripande frågeställningarna är:

- 1) I vilken utsträckning inhämtar skolan systematiskt information om elevers kunskapsnivå, behov och förutsättningar?*
- 2) I vilken utsträckning används den inhämtade informationen för att skapa kontinuitet och progression i elevers lärande och utveckling?*

Frågeställningarna ska besvaras inom ramen för varje enskilt granskningsbeslut på verksamhetsnivå samt på övergripande nivå inom ramen för en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Granskningen genomförs i 17 skolor. I urvalet ingår såväl kommunala som fristående skolor belägna i större och mindre kommuner. Prolympia Jönköping med Prolympia AB som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Prolympia Jönköping den 17 och 18 januari 2018. Besöket genomfördes av utredarna Lars Jennfors och Johan Nilsson. Intervjuer med elever, vårdnadshavare, lärare, elevhälsa och skolledning har genomförts. Inspektörerna tog också del av elevdokumentation som fördes över i samband med övergången 2017.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Inhämta information

Skolinspektionen bedömer att Prolympia Jönköping inte i tillräcklig utsträckning bedriver ett systematiskt arbete för att inhämta relevant information om elevers kunskapsnivå, behov och förutsättningar vid övergången till årskurs 7.

Granskningen visar att arbetet med övergångarna uppvisar stora skillnader beroende på om elever går över från årskurs 6 till 7 inom den egna skolenheten eller om eleverna kommer från andra skolor. Granskningen av skolans arbete visar att övergångar inom den egna skolenheten genomförs bland annat genom en överlämnandekonferens i maj då avlämnande och motta-

gande lärare samt elevhälsan medverkar. Överföring av information om elevernas kunskapsnivå, förutsättningar och behov underlättas av att övergångarna sker inom enheten där dokumentation om eleverna finns i skolans olika datorbaserade plattformar. Det underlättas även av att det är en gemensam elevhälsa och skolledning för eleverna i årskurs 6 och 7.

Vid överlämnandekonferensen går man igenom alla elevers kunskapsnivå, hur undervisningen har bedrivits i årskurs 6 och om och i vilken form eleverna har fått stöd, särskilt stöd eller extra anpassningar. Man går gemensamt även igenom elevernas betyg, om eleverna gynnas av vissa undervisningssätt, det sociala samspelet i klasserna och om elever behöver särskilda utmaningar för att de kommit långt i sin kunskapsutveckling.

När det gäller elever som kommer från andra skolor ser det annorlunda ut. Granskningen har visat att när det gäller elever som har behov av särskilt stöd och där vårdnadshavare har signalerat detta till Prolympia Jönköping tar elevhälsan kontakt med avlämnande skola. Oftast genomförs sedan ett besök av elevhälsan på avlämnande skola. Då överförs information om de elever som är i behov av särskilt stöd men inget om övriga elever. Detta sker under förutsättning att vårdnadshavare lämnat medgivande till informationsöverföringen.

För övriga elever från andra skolor är kännedomen om elevernas kunskapsnivå, förutsättningar och behov beroende av om vårdnadshavare överlämnar elevdokument från avlämnande skola till Prolympia Jönköping eller inte. Detta sker endast i begränsad omfattning.

Enligt Skolinspektionen behöver skolan förbättra arbetet med att ta in information om alla elever. Skillnaden i arbetet med hur överföringen sker mellan den egna skolan och andra skolor visar att Prolympia Jönköping behöver utveckla samverkan med avlämnande skolor.

Använda informationen

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla arbetet med att utifrån kännedom om alla elevers kunskapsnivå, förutsättningar och behov anpassa undervisningen för eleverna.

Det framgår av granskningen att information om de elever som i årskurs 7 kommer från den egna skolan delas av alla berörda. För övergångarna inom skolenheten finns också handlingsplaner utarbetade. För de elever som kommer från andra skolor får lärarna genom möten med elevhälsan information om elever som är i behov av särskilt stöd eller av andra skäl behöver särskilt uppmärksammas. För en mindre del av övriga elever från andra skolor får lärarna information genom de dokument som överlämnats av föräldrar.

Det framgår av granskningen att den information lärarna får om eleverna ligger till grund för anpassningar av undervisningen och åtgärder som särskilt stöd. Sådana åtgärder sätts in direkt efter det att eleverna börjat årskurs 7 och elevhälsan är aktiv i detta arbete. Det förekommer dock att elever som är i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas innan övergången till årskurs 7. Detta kan ske när föräldrar inte signalerat om detta till skolan.

Skolinspektionen vill understryka att för de elever där skolan saknar information föreligger en uppenbar risk att inte få en undervisning som är anpassade efter deras behov och förutsättningar.

Av granskningen framgår att det vid tidpunkten för granskningen både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå pågår ett förbättringsarbete när det gäller arbetet med övergångar och

särskilt övergångarna för de elever som kommer från andra skolor. Såväl dokument som används i kontakten med vårdnadshavare som skolans rutiner är föremål för detta arbete. Det framgår också att en utvärdering av övergångarna sker och att såväl elever, vårdnadshavare som lärare och övrig personal är delaktiga i denna.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- Skolan behöver inhämta tillräcklig information om vilka kunskaper, behov och förutsättningar elever som kommer från andra skolenheter har.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig omfattning inhämtar information om alla elevers kunskapsnivå, behov och förutsättningar för att kunna skapa progression, sammanhang och kontinuitet i deras lärande.

Granskningen visar att skolan huvudsakligen tar reda på information om de elever som kommer från den egna skolenheten. För elever från andra skolor som ska börja årskurs 7 tar skolan reda på information om elever som är i behov av stödinsatser och där skolan genom information från vårdnadshavare vet om detta. Granskningen visar dock att föräldrar inte alltid informerar om elevens särskilda behov innan skolstart. För en mindre del av eleverna som kommer från andra skolor lämnar vårdnadshavare elevdokument till skolan. Om övriga elever som kommer från andra skolor har skolan huvudsakligen ingen information innan skolstarten i årskurs 7.

Skolan behöver också informera sig om i vilken omfattning elever från olika skolor har arbetat med olika kunskapsområden, arbetsområden eller förmågor i olika ämnen. Vid övergången mellan årskurs 6 och 7 sker detta huvudsakligen för elever som överförs från den egna skolan.

Skolinspektionen vill betona att tillräcklig och relevant information om eleverna är en grundförutsättning för att läraren ska kunna leva upp till läroplanens krav på att undervisningen ska anpassas efter varje elevs kunskapsnivå, behov och förutsättningar.

- Rektorn behöver utveckla former och rutiner för samverkan med avlämnande skolor så att skolan får den information om eleverna som den behöver.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver skapa nödvändiga förutsättningar för en god samverkan med avlämnande skolor. Granskningen visar att skolan inte får den information som behövs för att den ska kunna utgöra underlag för planering och genomförande av undervisningen för alla elever. Det framgår att när föräldrar till elever som går på andra skolor än Prolympia Jönköping skriftligt tackat ja till en plats för eleven i Prolympia Jönköping så kontaktas endast de skolor där föräldrar uppger att deras barn är i behov av särskilt stöd. Vid kontakten sker endast en överföring av information för de elever som är i behov av särskilt stöd även om det på skolan finns fler elever som ska börja på Prolympia Jönköping.

Det framgår av granskningen att det finns exempel på att avlämnande skolor efterlyser mer samverkan och en önskan om att lämna information om fler elever än de som efterfrågas av Prolympia Jönköping. Det har också förekommit att avlämnande skolor haft kunskap om att elever som ska övergå till Prolympia Jönköping har varit i behov av särskilt stöd men där ingen överlämning av information har skett.

Granskningen visar att huvudmannen vid övergångarna mellan läsåret 2017/2018 saknar handlingsplaner och riktlinjer som beskriver hur övergången mellan andra skolor och Prolympia Jönköping ska genomföras. I skolan saknas också i huvudsak dokumenterade handlingsplaner för hur överlämningarna från andra skolor ska genomföras. Det saknas till exempel en specificerad lista på vilken information skolan vill få av den avlämnande skolan och hur skolan ska agera för att se till att de inför övergångarna får tillräcklig information om samtliga elever.

Vidare framgår av granskningen att Prolympia Jönköping upplever att sekretessbestämmelserna är ett hinder för att övergångarna för eleverna ska bli så bra som möjligt. Granskningen visar att det finns skillnader mellan skolorna i hur man tillämpar och tolkar innebörden av att vårdnadshavare lämnar medgivande till informationsöverföring. Granskningen visar därför att det finns behov av att skolan och huvudmannen tillsammans med de avlämnande skolornas huvudmän kommer överens om hur man ska undanröja hinder för att så långt som möjligt ta tillvara elevernas rätt att få en övergång mellan skolorna som främjar sammanhang, kontinuitet och progression i utbildning och lärande.

1.1 Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 3 december 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2016:11437) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Carin Holtz

Enhetschef/Beslutsfattare
Signerat av: Carin Holtz

X Johan Nilsson

Utredare/Föredragande
Signerat av: Johan Nilsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/skolans-arbete-vid-elevers-overgang-till-arskurs-7/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Prolympia Jönköping är en grundskola med utbildning för elever från förskoleklass till i årskurs 9. Skolan är belägen i Jönköpings kommun. Skolan är en fristående skola med inriktning idrott. Huvudman är Prolympia AB.

I skolan får 594 elever sin utbildning och av dessa finns 76 elever i årskurs 7. Skolan leds av en rektor, en biträdande rektor och en enhetschef.

Skolan tar emot elever i årskurs 7 från dels den egna skolan, dels från ett antal andra skolor. Höstterminen 2017 var dessa 15 till antalet. Hur många elever som kommer från respektive skola varierar, från enstaka till ett fyrtiotal. De skolor som lämnar elever till Prolympia Jönköping i årskurs 7 har både offentlig och enskild huvudman.

Från den egna skolan gick 40 elever över från årskurs 6 till årskurs 7 höstterminen 2017. En av de skolor, förutom den egna, som lämnar flest elever till Prolympia Jönköping är Stensholmsskolan. Stensholmsskolan är en kommunal skola som hösten 2017 överlämnade 13 elever från årskurs 6 till Prolympia Jönköping. Stensholmsskolan besöktes av Skolinspektionen i samband med granskningen av Prolympia Jönköping. Vid skolan genomfördes en intervju.

Bilaga 2: Rättslig reglering

Skollagen (SFS 2010:800)

1 kap. 4 § 1-2 st.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. [...]

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. [...]

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

3 kap. 5a §

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte annat följer av 8 §.

3 kap. 8 § 1 st.

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

3 kap. 9 § 1 st.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 §

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Förordning (SKOLFS 20110:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet

1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

2.5 Övergång och samverkan

Förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med varandra och förskolan för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande. Skolan ska även samverka med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda eleverna och deras vårdnadshavare inför övergångar.

Riktlinjer

Läraren ska

- i samverkan med förskollärare i förskolan, lärare i övriga berörda skolformer och fritidshemmet utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande,
- i samverkan med arbetslaget i förskolan, lärare i övriga berörda skolformer och fritidshemmet förbereda eleverna och deras vårdnadshavare inför övergångar,
- vid övergångar särskilt uppmärksamma elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och
- ta tillvara möjligheter till kontinuerligt samarbete om undervisningen i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.